

Դաս 6 - Position, Z-index, Overflow

CSS-ում position, z-index, overflow հատկությունները կարևոր դեր են զբաղեցնում վեբ ծրագրավորման մեջ:

Position հատկությունը՝

Դիրքավորման (position) հատկությունը սահմանում է տարրի համար կիրառվող դիրքավորման մեթոդի տեսակը: Այն կարող է սահմանվել հետևյալ եղանակներով՝

Static: Տեղը դիրքավորվում է կայքի էջի բնականոն հոսքով: top, bottom, left, right, z-index հատկությունները ազդեցություն չունեն: Սա դիրքավորման լռելյայն (default) արժեքն է:

Relative: Տեղը դիրքավորվում է կայքի էջի բնականոն ընթացակարգով, սակայն ի տարբերություն ստատիկ դիրքավորման հնարավորություն է ընձեռնվում տեղափոխել Տեղը էջում top, left, right, bottom հատկություններով իր սկզբնական դիրքի համեմատ: Տեղափոխությունը չի ազդում հոսքի այլ տեգերի վրա: Այսպիսով relative-ը չի խախտում հոսքի դասավորությունը պահպանելով տեգի համար սահմանված տարածքը:

Absolute: Տեղը հեռացվում է կայքի էջի բնականոն հոսքից և էջի դասավորությունն մեջ տվյալ տեղի համար տարածք չի հատկացվում: Տեղը տեղակայվում է իրեն ամենամոտ տեղակայված ծնողի (եթե այդպիսին կա և եթե տեղը ունի մեկից ավելի ծնող <div1><div2><div3></div3></div2></div1> ապա div3 -ի համար որպես ծնող կվեկալի div2-ը): **Absolute** հատկությամբ տեղի վերջնական դիրքը որոշվում է top, bottom, left, right հատկություններով:

Absolute հատկությունը տեղադրում է տեղին այլ առանձին հոսքում, որի պաճառով z-index հատկության արժեքը չի վերագրվում ավտոմատ կերպով: Բացի այդ նաև հնարավորություն չի լինում ազդել հարևանների դիրքավորման վրա margin հատկության միջոցով:

Fixed: Տեղը հեռացվում է կայքի էջի բնականոն հոսքից: Տվյալ տեղի համար տարածք նույնպես չի հատկացվում: Տեղը տեղակայվում է հիմնական ծնող տեղի համեմատ (viewport): Fixed հատկությամբ տեղի վերջնական դիրքը որոշվում է top, bottom, left, right հատկություններով:

Sticky: Տեղը տեղադրվում է կայքի էջի բնականոն հոսքում: Տեղը դառնում է կաշուն երբ բավարարվում է top, bottom, left, right հատկություններով սահմանված պայմանները: Սակայն անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել, որ կաշունությունը կաշխատի միմիայն անն դեպքում երբ կաշուն տեղի ծնող տեղը ունի սահմանված բարձրություն և չունի սահմանափակում overflow: auto:

z-index : Տեղին սահմանում է ցուցադրման կարգը՝ տվյալ տեղը ում պետք է ծածկի և ով պետք է ծածկի իրեն: Ավելի մեք z-index -ով տեղերը կարող են ծածկել ավելի փոքր ինդեքսով տեղերին: Բացառությամբ static հատկությունով տեղերի, այլ հատկությունով տեղերը կարող են ընդունել z-index հատկությունը:

Overflow: Տեղին սահմանում է ցանկալի վարքագիծ, որը պետք է կիրառվի բովանդակության չափերը սեփական չափի նկատմամբ գերազանցման դեպքում:

Overflow: visible: Տեղից դուրս գտնվող տարրերը տեսանելի են: Օրինակ եթե ունենանք մեծ տեքստ, սահմանափակ բարձրությամբ տեղի մեջ, ապա տեքստի այն հատվածը որը գտնվում է տեղից դուրս կցուցադրվի:

Overflow: hidden: Տեղից դուրս գտնվող պարունակությունը կթաքնվի և չի ցուցադրվի, սակայն կմնա հնարավորություն ծրագրային եղանակով պարունակությունը տեղաշարժելու:

Overflow: clip: Տեղից դուրս գտնվող պարունակությունը կտրվում է և չի ցուցադրվի ցանկացած եղանակով:

Overflow: scroll: Տեղին ավելացվում են հորիզոնական և ուղղահայաց սքրոլներ:

Overflow: auto: Տեղին կավելացվի հորիզոնական կամ ուղղահայաց սքրոլներ ըստ անհրաժեշտության:

Clip-path: Clip հատկության միջոցով կարելի է նշել, թե բացարձակ դիրքավորված տարրի որ մասը պետք է ցուցադրել: Մնացած մասերը թաքցվում են: օրինակ՝

```
clip-path: polygon(0% 0%, 100% 0, 100% 100%, 50% 75%, 0% 100%);
```

Պետք է հաշվի առնել, որ չենք կարող տալ 100% ից մեծ չափս:

[Clippy — CSS clip-path maker \(bennettfeely.com\)](https://bennettfeely.com/clippy/)

visibility: visible: Տեղը տեսանելի է:

visibility: hidden: Տեղը տեսանելի չէ, սակայն իր տեղը կայքի էջի հոսքում պահպանվում է:

visibility: collapse: Աղյուսակի տարրը դադարում է ցուցադրվել չպահպանելով կայքի հոսքում իր տեղը: Այս հատկության արժեքը տրվում է միայն աղյուսակային տարրերին: